

HELYI TANTERV
NÉMET NYELV

NYELVI ELŐKÉSZÍTŐ ÉVFOLYAMRA
ÉPÜLŐ NYELVI KÉPZÉS
9-12. ÉVFOLYAM

A nyelvtanulás keretei

Hozott nyelv esetén a NAT 2003 az A1-A2-es szintet tekinti induló szintnek, így mi is innen indulunk a nyelvi előkészítő évvel.

A diákok az A1-A2 szinten hozott nyelvet teljes óraszámban (14 óra/hét) tanulják, a tanév végére a kívánatos kimeneti szint A2-B1.

Tantervi választás német nyelvből	Bemeneti szint (NAT és KER)	Minimum kimeneti szint a NYEK évfolyamon	Kimeneti szint a 12. évfolyamon
Hozott nyelv teljes óraszámban	A1, A2	A2, B1	B2, B2+

A nyelvi fejlődés tervezése német nyelvből a NYEK-12. évfolyamokon

Évfolyam	Óraszám	Éves óraszám	Célként kitűzött nyelvi szint
NYEK	14	504	A2, B1
9.	5	180	B1+
10.	5	180	B2
11.	5	180	B2
12.	5	155	B2+

Bevezetés

A nyelvi előkészítő évfolyamra épülő német nyelv oktatásának helyi tanterve a Nemzeti Alaptanterv, az Idegen nyelvi érettségi vizsga általános követelményei, valamint az Európa Tanács idegennyelv-oktatással kapcsolatos ajánlásai alapján készült. Csoportbontásban tanulják a diákok a német nyelvet.

Célok és feladatok

A 9. évfolyamra a diákok öt éve tanulják a célnyelvet. Ez idő alatt megismerkedtek az idegen nyelvi foglalkozások feladat- és szövegtípusaival, szókincsük bővült, megértik a tanár célnyelvi óravezetését, önbizalmuk lehetővé teszi számukra, hogy az órai munkában egyénileg, párban vagy csoportban eredményesen vegyenek részt, órán kívüli feladataikat önállóan megoldják. Önértékelésük fejlett és reális: ismerik saját erős és gyenge pontjaikat. Továbbra is fontos motivációjuk fenntartása és további fejlesztése.

Cél, hogy a 9. évfolyam végére a diákok eljussanak az A2-B1 közötti szintre, melyen számukra ismert témakörökben, életszerű helyzetekben képesek információt kérni és kapni. Megértik hosszabb terjedelmű, autentikus hallott vagy olvasott szöveg lényegét, abból ki tudják szűrni a lényeges információt. Képesek több mondatból álló szöveget szóban és írásban létrehozni.

Szókincsük elég fejlett ahhoz, hogy az ismert témakörökhöz kapcsolódó témákról szóban és írásban információt tudjanak cserélni.

A 13. évfolyam végére a diákoknak B2- B2+ szintű nyelvtudást kell szerezniük, az előző szintnél fejlettebb, szélesebb skálán mozgó szókinccsel, és képesnek kell lenniük ismert témákról szóban és írásban információt cserélni, hosszabb szövegeket megérteni és létrehozni.

Lényeges, hogy az idegen nyelvű tananyag felölelje a más tantárgyakban tanult tartalmakat, de ezeken az évfolyamokon már új tananyag feldolgozását is lehetővé teszi a diákok nyelvi szintje. Fontos, hogy az előző évekhez hasonlóan segítsék a nyelvtanulást az önálló olvasás és az osztálytermen kívüli nyelvi hatások.

A hangsúly a jelentésen, kontextuson és kommunikáción van. Ezeken az évfolyamokon kell egyensúlyt teremteni a folyamatos beszéd és a nyelvhelyesség között.

A 13. év végére a diákoknak el kell sajátítaniuk az önálló nyelvfejléshez elengedhetetlen nyelvtanulási stratégiákat.

Fejlesztési követelmények

A tanuló ismert témakörökben, szóban és írásban tud információt cserélni, szöveget megérteni és létrehozni. Nyelvtudását önállóan szinten tartja, illetve szakmai érdeklődésének megfelelően továbbfejleszti. Nyelvtudása segítségével képes képet alkotni más országok népeiről és kultúrájáról.

Témakörök

Témák	Kapcsolódási pontok
<i>Személyes vonatkozások, család</i> A tanuló személye, életrajza, életének fontos állomásai. Személyes tervek. Családi élet, családi kapcsolatok. A családi élet mindennapjai, otthoni teendők. Egyén és család nálunk és a célországokban.	<i>Technika, életvitel és gyakorlat: család és háztartás.</i> <i>Etika: önismeret, ember az időben: gyermekkor, ifjúság, felnőttkor öregkor, családi élet.</i>
<i>Ember és társadalom</i> Emberek külső és belső jellemzése. Baráti kör. A tizenévesek világa: kapcsolat a kortársakkal, felnőttekkel. Női és férfi szerepek, ismerkedés, házasság. Felelősségvállalás másokért, rászorulóknak segítése. Ünnepek, családi ünnepek. Öltözködés, divat. Hasonlóságok és különbségek az emberek között, tolerancia, pl. fogyatékkal élők.	<i>Etika: társas kapcsolatok, előítélet, tolerancia, bizalom, együttérzés, fogyatékkal élők, szegények és gazdagok.</i> <i>Történelem, társadalmi és</i>

<p>Konfliktusok és kezelésük. Társadalmi szokások nálunk és a célországokban.</p>	<p><i>állampolgári ismeretek:</i> a jövedelem szerepe a családban, kiadás, bevétel, megtakarítás, hitel, rezsi, zsebpénz.</p> <p><i>Technika, életvitel és gyakorlat:</i> tudatos vásárlás.</p> <p><i>Biológia-egészségtan:</i> biotermékek.</p>
<p><i>Környezetünk</i> Az otthon, a lakóhely és környéke (a lakószoba, a lakás, a ház bemutatása). A lakóhely nevezetességei, szolgáltatások, szórakozási lehetőségek. A városi és a vidéki élet összehasonlítása. Növények és állatok a környezetünkben. Időjárás, éghajlat. Környezetvédelem a szűkebb környezetünkben és globálisan – Mit tehetünk környezetünkért és a természet megóvásáért, a fenntarthatóságért?</p>	<p><i>Technika, életvitel és gyakorlat:</i> fenntarthatóság, környezettudatosság otthon és a lakókörnyezetben, víz- és energia-takarékosság, újrahasznosítás.</p> <p><i>Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek:</i> lakóhely és környék hagyományai, az én falum, az én városom.</p> <p><i>Biológia-egészségtan:</i> élőhely, életközösség, védett természeti érték, változatos élővilág, a Föld mozgása, az időjárás tényezői, a Föld szépsége, egyedisége.</p> <p><i>Földrajz:</i> településtípusok; globális problémák, életminőségek különbségei, pl. az éhezés és a szegénység okai.</p>
<p><i>Az iskola</i> Saját iskolájának bemutatása (sajátosságok, pl. tagozatok, fakultációk).</p>	<p><i>Történelem, társadalmi és</i></p>

<p>Tantárgyak, órarend, érdeklődési kör, tanulmányi munka nálunk és más országokban. Az ismeretszerzés különböző módjai. A nyelvtanulás, a nyelvtudás szerepe, fontossága. Az internet szerepe az iskolában, a tanulásban. Az iskolai élet tanuláson kívüli eseményei. Iskolai hagyományok nálunk és a célországokban.</p>	<p><i>állampolgári ismeretek:</i> a tudás fogalmának átalakulása, a tanulás technikái, élethosszig tartó tanulás.</p> <p><i>Informatika:</i> digitális tudásbázisok, könyvtári információs rendszerek.</p>
<p><i>A munka világa</i> Diákmunka, nyári munkavállalás. Foglalkozások és a szükséges kompetenciák, rutinok, kötelességek. Pályaválasztás, továbbtanulás vagy munkába állás. Önéletrajz, állásinterjú.</p>	<p><i>Technika, életvitel és gyakorlat:</i> pályaorientáció és munka.</p>
<p><i>Életmód</i> Napirend, időbeosztás. Az egészséges életmód (a helyes és a helytelen táplálkozás, a testmozgás szerepe az egészség megőrzésében, testápolás). Életünk és a stressz. Étkezési szokások a családban. Ételek, kedvenc ételek, sütés-főzés. Étkezés iskolai menzán, éttermekben, gyorséttermekben. Ételrendelés telefonon és interneten. Gyakori betegségek, sérülések, baleset. Gyógykezelés (házi orvos, szakorvos, kórházak, alternatív gyógymódok). Életmód nálunk és más országokban. Függőségek (dohányzás, alkohol, internet, drog stb.).</p>	<p><i>Technika, életvitel és gyakorlat:</i> testi és lelki egészség, balesetek megelőzése, egészséges ételek.</p> <p><i>Biológia-egészségtan:</i> testrészek, egészséges életmód, a betegségek ismervei, fogyatékkal élők, betegségmegelőzés, elsősegély.</p> <p><i>Testnevelés és sport:</i> a rendszeres testedzés hatása a szervezetre, relaxáció.</p>
<p><i>Szabadidő, művelődés, szórakozás</i> Szabadidős elfoglaltságok, hobbik. Színház, mozi, koncert, kiállítás stb. A művészetek szerepe a mindennapokban. Sportolás, kedvenc sport, iskolai sport. Olvasás, rádió, tévé, videó, számítógép, internet. Az infokommunikáció szerepe a mindennapokban. Kulturális és sportélet nálunk és más országokban.</p>	<p><i>Földrajz:</i> más népek kultúrái.</p> <p><i>Magyar nyelv és irodalom:</i> rövid epikai, lírai, drámai művek olvasása, a reklám és a popzene új szóbeli költészete.</p> <p><i>Informatika:</i> e-könyvek, médiatudatosság.</p> <p><i>Testnevelés és sport:</i></p>

	<p>táncok, népi játékok, a sport és olimpia története, példaképek szerepe, sportágak jellemzői.</p> <p><i>Ének-zene:</i> népzene, klasszikus zene, popzene.</p> <p><i>Dráma és tánc:</i> a szituáció alapelemei, beszédre készítés, befogadás, értelmezés, különböző kultúrák mítoszai, mondái.</p> <p><i>Vizuális kultúra:</i> művészi alkotások leírása, értelmezése.</p>
<p><i>Utazás, turizmus</i> A közlekedés eszközei, lehetőségei, a tömegközlekedés, a kerékpáros közlekedés. Nyaralás itthon, illetve külföldön. Utazási előkészületek, egy utazás megtervezése, megszervezése. Az egyéni és a társas utazás előnyei és hátrányai. Turisztikai célpontok. Célnyelvi és más kultúrák.</p>	<p><i>Technika, életvitel és gyakorlat:</i> közlekedési ismeretek, közlekedésbiztonság, fenntarthatóság, környezettudatosság a közlekedésben.</p> <p><i>Földrajz:</i> a kulturális élet földrajzi alapjai, nyelvek és vallások, egyes meghatározó jellegű országok turisztikai jellemzői.</p>
<p><i>Tudomány és technika</i> Népszerű tudományok, ismeretterjesztés. A technikai eszközök szerepe a mindennapi életben. Az internet szerepe a magánéletben, a tanulásban és a munkában.</p>	<p><i>Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek; fizika:</i> tudománytörténeti jelentőségű felfedezések, találmányok.</p> <p><i>Informatika:</i> számítógépen keresztül való kapcsolattartás, információ keresése, az informatikai eszközöket alkalmazó</p>

	média megismerése, az elterjedt infokommunikációs eszközök előnyeinek és kockázatainak megismerése, a netikett alapjai, előszóval kísért bemutatók és felhasználható eszközeik.
<p><i>Gazdaság és pénzügyek</i> Családi gazdálkodás. A pénz szerepe a mindennapokban. Vásárlás, szolgáltatások (pl. posta, bank). Üzleti világ, fogyasztás, reklámok. Pénzkezelés a célnyelvi országokban.</p>	<p><i>Technika, életvitel és gyakorlat:</i> család és háztartás, tudatos vásárlás, pénzügyi ismeretek.</p> <p><i>Matematika:</i> alapműveletek, grafikonok értelmezése.</p> <p><i>Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek:</i> a jövedelem szerepe a családban, kiadás, bevétel, megtakarítás, hitel, rezszi, zsebpénz.</p>

Az itt felsorolt témák a nyelvi előkészítő évfolyamon már előfordultak, majd a 9-12. évfolyamokon ciklikusan ismétlődnek, természetesen az alkalmazott taneszközök, kommunikációs szándékok, a fogalomkörök és a követelményszint függvényében.

9. évfolyam (heti 5 óra, azaz évi 180 óra)

Tartalom

Kommunikációs szándékok

Társadalmi érintkezéshez szükséges kommunikációs szándékok

megszólítás	Entschuldigung, ...
köszönés, elköszönés	Guten Morgen / Tag! Auf Wiedersehen! Tschüs!
bemutató, bemutatkozás	Das ist Peter. Ich heiße ...
telefonálásnál bemutatkozás és elköszönés	Guten Tag, das ist ... Auf Wiederhören! Tschüs!

személyes levélben megszólítás és elbúcsúzás	Liebe(r)... Viele Grüsse. Dein(e)...
érdeklődés hogylét iránt és arra reagálás	Wie geht's dir? Danke, prima. Und dir? / Was fehlt dir? Ich habe Kopfschmerzen.
engedélykérés és arra reagálás	Kann ich das Fenster öffnen? Ja, bitte.
köszönet és arra reagálás	Danke! Bitte.
bocsánatkérés és arra reagálás	Entschuldigung! Kein Problem!
gratuláció, jókívánságok és arra reagálás	Herzlichen Glückwunsch zum...! Danke. Fröhliche Weihnachten. / Gute Besserung!

Érzelmek kifejezésére szolgáló kommunikációs szándékok

sajnálkozás	Es tut mir Leid!
öröm	Ich freue mich, dass.../ Toll!
elégedettség, elégedetlenség	Es ist prima, dass.. Schade, dass...
csodálkozás	Oh, das ist aber schön!
remény	Ich hoffe, du kannst kommen!
bánat	Schade, dass...
bosszúság	<i>Das ist aber schlimm!</i>

Személyes beállítódás és vélemény kifejezésére szolgáló kommunikációs szándékok

véleménykérés és arra reagálás, véleménynyilvánítás	Magst du Mathe? Ja. / Was meinst du dazu? Meiner Meinung nach... <i>Was denkst du darüber?</i>
valaki igazának az elismerése és el nem ismerése	Da hast du (nicht) Recht!
egyetértés, egyet nem értés	Ja, das stimmt! Nein, du hast nicht Recht!
érdeklődés, érdektelenség	<i>Ich interessiere mich für ... (nicht).</i>
tetszés, nem tetszés	Das finde ich gut / blöd! / Das gefällt mir (nicht)!
akarat, kívánság, képesség, szükségesség, lehetőség, kötelezettség	ich will, ich möchte, ich kann, ich muss, ich darf
ígéret, szándék, terv	Ich mache das schon! Ich will...
dicséret, kritika, ellenvetés	Klasse! Blödsinn! <i>Das stimmt, aber...</i>
érdeklődés értékítélet, kívánság, preferencia iránt	<i>Und was wünschen Sie? Möchtest du einen Kaffee oder lieber Tee?</i>

Információcseréhez kapcsolódó kommunikációs szándékok

dolgok, személyek megnevezése, leírása	Das ist... Meine Mutter ist... / <i>Es geht um...</i>
események leírása	Zuerst..., dann..., zum Schluss. / Es war einmal...
információkérés, információadás	Wie ist ...? Prima. / Wie alt bist du? 12. / Weißt du...? / Können Sie mir bitte sagen...?
igenlő vagy nemleges válasz	ja, nein, nicht, kein, doch, <i>weder...noch</i>
tudás, nem tudás	Ich weiß (nicht), dass / ob..
bizonyosság, bizonytalanság	Ich weiß es (nicht) genau. / Ich bin mir (nicht) sicher, dass / ob
ismerés, nem ismerés	<i>Ich kenne .. gut / nicht.</i>

A partner cselekvését befolyásoló kommunikációs szándékok

kérés	Gib mir bitte ...! / Kannst du bitte...?
tiltás, felszólítás	Schreib noch nicht. Öffne die Tür.
segítségkérés és arra reagálás	<i>Können Sie mir bitte bei ... helfen? Ja, gerne. Ich kann leider nicht!</i>
javaslat és arra reagálás	Möchtest du...? Ja, gerne! / Können wir gehen?
meghívás és arra reagálás	Kommst du mit? Ja. Nein, es tut mir Leid.
kínálás és arra reagálás	Noch ein Stück Kuchen? Nein, danke. Ja, bitte.

Interakcióban jellemző kommunikációs szándékok

viszszakérdezés, ismétléskérés	Wie bitte? Wiederholen Sie bitte. / Sag es noch einmal! / <i>Wie meinst du das?</i>
nem értés	Ich verstehe nicht. / Entschuldigung, ich habe es nicht verstanden.
betűzés kérése, betűzés	Buchstabiere bitte.
felkérés lassabb, hangosabb beszédre	Kannst du bitte langsamer /lauter sprechen?
<i>beszélési szándék jelzése, téma bevezetése</i>	<i>Dabei fällt mir gerade ein,...</i>
<i>megerősítés</i>	<i>Ja, das stimmt.</i>
<i>témaváltás, beszélgetés lezárása</i>	<i>Und was sagst du zu...? Nun, so viel für heute.</i>

Fogalomkörök

Fogalomkörök	Fogalomkörök nyelvi kifejezései
Cselekvés, történéis, létezés kifejezése <div style="display: flex; justify-content: space-around;"> <div>jelenidejűség</div> <div> <p>sein, es gibt Präsens Vokalwechsel, trennbare Verben</p> </div> <div> <p>Ich bin heute zu Hause. Hier gibt es keinen Hamburger. Die Sonne scheint schön. Der Zug fährt gleich ab.</p> </div> </div> <div style="display: flex; justify-content: space-around;"> <div>múltidejűség</div> <div> <p>Präteritum, Perfekt</p> </div> <div> <p>Er liest das Buch vor. Er kam zu Fuß. Sie haben schon alles getan.</p> </div> </div> <div style="display: flex; justify-content: space-around;"> <div>jövőidejűség</div> <div> <p>Futur (mit Präsens) sich-Verben</p> </div> <div> <p>Ich bleibe morgen zu Hause. Ich freue mich.</p> </div> </div> <div style="display: flex; justify-content: space-around;"> <div>személytelenség</div> <div> <p>"es"</p> </div> <div> <p>Es ist kalt. Es regnet. Es geht um .../ Es dauert lange bis... <i>Sie werden am Flughafen abgeholt.</i></p> </div> </div> <div> <p><i>Passiv (Präsens)</i></p> </div>	
Birtoklás kifejezése	<div style="display: flex; justify-content: space-around;"> <div> <p>haben, gehören Wessen?</p> </div> <div> <p>Ich habe einen Bruder. Die Tasche gehört mir.</p> </div> </div>

Fogalomkörök	Fogalomkörök nyelvi kifejezései	
	von, -s Nomen Genitiv Possessivpronomen	das Buch von Peter, Peters Geschichte die Tür des Hauses Das ist meine Familie.
Térbeli viszonyok irányok, helymeghatározás	Präpositionen mit A/D: an, auf, hinter, in, neben, über, unter, vor, zwischen Präpositionen mit dem Akkusativ: durch, für, gegen, ohne, um, bis Präpositionen mit dem Dativ: aus, bei, mit, zu, von, nach, seit	hier, dort, links, rechts oben, unten, hinten... Die Vase steht auf dem Tisch. Ich gehe ins Kino. Gehen Sie durch den Park! Die Bücher sind bei Karl. Ich komme von meiner Oma.
Időbeli viszonyok gyakoriság	Wie oft? selten, manchmal, immer, nie	Ich gehe jeden Morgen in die Schule.
időtartam időpont	wie lange? in, um, am, wann?	eine Woche, von ... bis, den ganzen Tag, im Winter, um 8 Uhr, am Freitag, diesen/letzten/vorigen/ nächsten Monat
Mennyiségi viszonyok határozott mennyiség határozatlan mennyiség	alles, viel, wenig, nichts alle, einige, keine	eins, zwei erste, zweite eine Portion Pommes Ich habe viele Bücher, aber wenig Zeit zum Lesen.
Minőségi viszonyok	Wie? Was für ein? Welcher? (Adjektivdeklinatión) Vergleiche	Ich bin zufrieden. Das finde ich prima. Das ist eine leichte Aufgabe. Ich finde den roten Rock modisch. Dieses Buch ist besser als.... Er ist nicht so alt wie... Dieses Bild ist am schönsten.

Fogalomkörök		Fogalomkörök nyelvi kifejezései	
Modalitás		mögen, können, wollen, müssen, sollen, dürfen (Präsens, Präteritum)	Er kann nicht schwimmen. Ich möchte ein Eis. <i>Er wollte nach Hause.</i> <i>Ich konnte das Fenster nicht schließen.</i> Komm morgen wieder! Esst schnell! Nehmen Sie bitte Platz!
	felszólítás		
Esetviszonyok	névszók a mondatban	Nominativ, Akkusativ, Dativ, Genitiv	Ich zeige den Schülern Bilder. <i>Das ist das Foto meiner Freundin.</i>
Logikai viszonyok	alárendelések	Kausalsatz	denn, weil
		Subjektsatz	<i>Es ist schön, hier zu sein.</i>
		Objektsatz	Ich weiß (nicht), dass (ob)... Ich weiß, wo du wohnst. Ich habe keine Lust, dich zu besuchen.
		Temporalsatz	Als / wenn ...
		Finalsatz: um zu / damit	Ich bleibe hier, um diese Zeitung auszulesen / damit du nicht allein bist.
		Relativsatz	Die See, an der wir voriges Jahr ... Die Kinder, deren Eltern ...
	feltételeesség	Konditionalsatz: (Indikativ) Präsens Konjunktiv II. (würde)	<i>Wenn ich Zeit habe,...</i> <i>Wenn ich Zeit hätte,...</i> <i>Sie würde kommen, wenn.....</i>
Függő beszéd		mit dem Präsens	Sie sagte, dass sie heute in die Schule geht.
Szövegösszetartó eszközök	kötőszók		und/oder/aber/denn weil/dass/ob/ obwohl / als ob / als wenn=als
	névmások		das, ich, mich, mir, mein, dieser, jener, man, <i>jeder, keiner,</i> <i>einander,</i> man

A továbbhaladás feltételei

(A továbbiakban szövegen mindig a tanult lexika és nyelvtan alapján elvárható szintű szövegek értendők)

Hallott szöveg értése

A tanuló legyen képes

- kb. 100 szavas köznyelvi szövegben a lényeges információt a lényegtelenről elkülöníteni;
- kb. 100 szavas köznyelvi szövegben ismeretlen nyelvi elem jelentését a szövegösszefüggésből kikövetkeztetni;
- kb. 100 szavas köznyelvi szövegben fontos információt megérteni;
- kb. 100 szavas köznyelvi szövegben specifikus információt azonosítani;
- köznyelvi beszélgetés vagy monologikus szöveg lényegét megérteni.

Beszédkésztség

A tanuló legyen képes

- köznyelven megfogalmazott kérdésekre egyszerű struktúrákban rendezett válaszokat adni;
- egyszerű mondatokban közléseket megfogalmazni, kérdéseket feltenni, eseményeket elmesélni, érzelmeket kifejezni;
- megértési, illetve kifejezési problémák esetén segítséget kérni;
- beszélgetésben részt venni;
- társalgást követni.

Olvasott szöveg értése

A tanuló legyen képes

- kb. 150 szavas, köznyelven megírt szöveget elolvasni;
- kb. 150 szavas köznyelvi szövegben lényeges információt a lényegtelenről megkülönböztetni;
- ismert nyelvi elemek segítségével kb. 150 szavas köznyelvi szövegben ismeretlen nyelvi elemek jelentését kikövetkeztetni;
- kb. 150 szavas köznyelven megírt szövegben fontos információt megtalálni;
- kb. 150 szavas köznyelvi szövegben specifikus információt azonosítani;
- kb. 150 szavas köznyelven megírt szöveg lényegét megérteni;
- egyszerű vagy egyszerűsített publicisztikai illetve irodalmi szöveget követni.

Íráskésztség

A tanuló legyen képes

- kb. 100 szavas, tényszerű információt közvetítő néhány bekezdésből álló, szöveget írni;
- gondolatait változatos kifejezésekkel és mondat szerkezetekkel, a megfelelő nyelvi eszközök használatával, logikai összefüggések alapján szöveggé rendezni, egyszerű közléseket írásban megfogalmazni;
- különböző szövegfajtákat létrehozni;
- változatos közlésformákat (leírás, elbeszélés, jellemzés) használni.

10. évfolyam (heti 5 óra, azaz évi 180 óra)

Tartalom

Kommunikációs szándékok

Társadalmi érintkezéshez szükséges kommunikációs szándékok

megszólítás	Entschuldigung, ...
köszönés, elköszönés	Guten Morgen / Tag! Auf Wiedersehen! Tschüs!
bemutatás, bemutatkozás	Das ist Peter. Ich heiße ...
telefonálásnál bemutatkozás és elköszönés	Guten Tag, das ist ... Auf Wiederhören! Tschüs!
személyes levélben megszólítás és elbúcsúzás	Liebe(r)... Viele Grüße. Dein(e)...
érdeklődés hogylét iránt és arra reagálás	Wie geht's dir? Danke, prima. Und dir? / Was fehlt dir? Ich habe Kopfschmerzen.
engedélykérés és arra reagálás	Kann ich das Fenster öffnen? Ja, bitte.
köszönet és arra reagálás	Danke! Bitte.
bocsánatkérés és arra reagálás	Entschuldigung! Kein Problem!
gratuláció, jókívánságok és arra reagálás	Herzlichen Glückwunsch zum...! Danke. Fröhliche Weihnachten. / Gute Besserung!

Érzelmek kifejezésére szolgáló kommunikációs szándékok

Sajnálkozás	Es tut mir Leid!
Öröm	Ich freue mich, dass.../ Toll!
elégedettség, elégedetlenség	Es ist prima, dass.. Schade, dass...
Csodálkozás	Oh, das ist aber schön!
Remény	Ich hoffe, du kannst kommen!

Személyes beállítódás és vélemény kifejezésére szolgáló kommunikációs szándékok

véleménykérés és arra reagálás, véleménynyilvánítás	Magst du Mathe? Ja. / Was meinst du dazu? Meiner Meinung nach... <i>Was denkst du darüber?</i>
valaki igazának az elismerése és el nem ismerése	Da hast du (nicht) Recht!
egyetértés, egyet nem értés	Ja, das stimmt! Nein, du hast nicht Recht!
érdeklődés, érdektelenség	<i>Ich interessiere mich für ... (nicht).</i>
tetszés, nem tetszés	Das finde ich gut / blöd! / Das gefällt mir (nicht)!
akarat, kívánság, képesség, szükségesség, lehetőség, kötelezettség	ich will, ich möchte, ich kann, ich muss, ich darf
ígéret, szándék, terv	Ich mache das schon! Ich will...
dicséret, kritika, ellenvetés	Klasse! Blödsinn! <i>Das stimmt, aber...</i>
érdeklődés értékítélet, kívánság, preferencia iránt	<i>Und was wünschen Sie? Möchtest du einen Kaffee oder lieber Tee?</i>

Információcseréhez kapcsolódó kommunikációs szándékok

dolgok, személyek megnevezése, leírása	Das ist... Meine Mutter ist... / <i>Es geht um...</i>
események leírása	Zuerst..., dann..., zum Schluss. / Es war einmal...
információkérés, információadás	Wie ist ...? Prima. / Wie alt bist du? 12. / Weißt du...? / Können Sie mir bitte sagen...?
igenlő vagy nemleges válasz	ja, nein, nicht, kein, doch, <i>weder...noch</i>
tudás, nem tudás	Ich weiß (nicht), dass / ob..
bizonyosság, bizonytalanság	Ich weiß es (nicht) genau. / Ich bin mir (nicht) sicher,

Fogalomkörök	Fogalomkörök nyelvi kifejezései	
	haben, gehören	Ich habe einen Bruder. Die Tasche gehört mir.
Térbeli viszonyok irányok, helymeghatározás	Präpositionen mit A/D: an, auf, hinter, in, neben, über, unter, vor, zwischen Präpositionen mit dem Akkusativ: durch, um, Präpositionen mit dem Dativ: bei, zu, von, nach	hier, dort, links, rechts oben, unten, hinten... Die Vase steht auf dem Tisch. Ich gehe ins Kino. Gehen Sie durch den Park! Die Bücher sind bei Karl. Ich komme von meiner Oma.
Időbeli viszonyok Gyakoriság	Wie oft? selten, manchmal, immer, nie	Ich gehe jeden Morgen in die Schule.
Időtartam Időpont	wie lange? in, um, am, wann?	eine Woche, von ... bis, den ganzen Tag, im Winter, um 8 Uhr, am Freitag, diesen/letzten/vorigen/ nächsten Monat
Mennyiségi viszonyok Határozott mennyiség		eins, zwei erste, zweite eine Portion Pommes
Minőségi viszonyok	Wie? Vergleiche	Ich bin zufrieden. Das finde ich prima. Dieses Buch ist besser, als.... Er ist nicht so alt, wie... Das Bild ist am schönsten.
Modalitás Felszólítás	mögen, können, wollen, müssen, sollen, dürfen (Präsens, Präteritum)	Er kann nicht schwimmen. Ich möchte ein Eis. <i>Er wollte nach Hause.</i> <i>Ich konnte das Fenster nicht schließen.</i> Komm morgen wieder!

Fogalomkörök		Fogalomkörök nyelvi kifejezései	
			Esst schnell! Nehmen Sie bitte Platz!
Esetviszonyok	névszók a mondatban	Nominativ, Akkusativ, Dativ, <i>Genitiv</i>	Ich zeige den Schülern Bilder. <i>Das ist das Foto meiner Freundin.</i>
Logikai viszonyok	Alárendelések	Kausalsatz	denn, weil
		Subjektsatz	<i>Es ist schön, hier zu sein.</i>
		Objektsatz	Ich weiß (nicht), dass (ob)... Ich weiß, wo du wohnst. Ich habe keine Lust, dich zu besuchen.
		Temporalsatz	Als / wenn ...,
		Finalsatz: um zu / damit	Ich bleibe hier, um diese Zeitung auszulesen / damit du nicht allein bist.
		Relativsatz	Die See, an der wir voriges Jahr ... Die Kinder, deren Eltern ...
Függő beszéd		mit dem Präsens	Sie sagte, dass sie heute in die Schule geht.
Szövegösszetartó eszközök	Kötőszók		und/oder/aber/denn weil/dass/ob/
	névmások		das, ich, mich, mir, mein, dieser, jener, man, <i>jeder, keiner,</i> <i>einander,</i> man

A továbbhaladás feltételei

Hallott szöveg értése

A tanuló legyen képes

- kb. 150 szavas köznyelvi szövegben a lényeges információt a lényegtelenről elkülöníteni;
- kb. 150 szavas köznyelvi szövegben ismeretlen nyelvi elem jelentését a szövegösszefüggésből kikövetkeztetni;

- kb. 150 szavas köznyelvi szövegben fontos információt megérteni;
- kb. 150 szavas köznyelvi szövegben specifikus információt azonosítani;
- köznyelvi beszélgetés vagy monologikus szöveg lényeges pontjait megérteni.

Beszédképesség

A tanuló legyen képes

- árnyaltabban megfogalmazott kérdésekre összetettebb struktúrákban rendezett válaszokat adni;
- választékos mondatokban közléseket megfogalmazni, kérdéseket feltenni, eseményeket elmesélni, érzelmeket kifejezni;
- megértési, illetve kifejezési problémák esetén segítséget kérni;
- beszélgetésben részt venni;
- társalgásba bekapcsolódni, álláspontot, véleményt kifejteni.

Olvasott szöveg értése

A tanuló legyen képes

- kb. 200 szavas, köznyelven megírt szöveget elolvasni;
- kb. 200 szavas köznyelvi szövegben lényeges információt a lényegtelenről megkülönböztetni;
- ismert nyelvi elemek segítségével kb. 200 szavas köznyelvi szövegben ismeretlen nyelvi elemek jelentését kikövetkeztetni;
- kb. 200 szavas köznyelvi szövegben fontos információt megtalálni;
- kb. 200 szavas köznyelvi szövegben specifikus információt azonosítani;
- kb. 200 szavas köznyelven megírt szöveg felépítését megérteni;
- egyszerű vagy egyszerűsített publicisztikai vagy irodalmi szöveg lényeges pontjait megérteni.

Írásképesség

A tanuló legyen képes

- kb. 150 szavas, tényszerű információt közvetítő néhány bekezdésből álló, szöveget írni;
- gondolatait változatos kifejezésekkel és mondat szerkezetekkel, a megfelelő nyelvi eszközök használatával, logikai összefüggések alapján bekezdésbe rendezett szövegben megfogalmazni;
- különböző szövegfajtákat létrehozni;
- változatos közlésformákat használni.

11. évfolyam (heti 5 óra, azaz évi 180 óra)

Tartalom

Kommunikációs szándékok

Társadalmi érintkezéshez szükséges kommunikációs szándékok

megszólítás	Entschuldigung, ...
köszönés, elköszönés	Guten Morgen / Tag! Auf Wiedersehen! Tschüs!
bemutató, bemutatkozás és bemutatkozás	Das ist Peter. Ich heiße ... / Ich möchte Ihnen ... vorstellen.
telefonálásnál bemutatkozás és elköszönés	Guten Tag, das ist ... Auf Wiederhören! Tschüs!
szóbeli üdvözlőküldés	Viele Grüße an Petra!

személyes és hivatalos levélben megszólítás	Liebe(r)..., Sehr geehrter Herr...
személyes és hivatalos levélben elbúcsúzás	Dein(e)...; Viele Grüße / Mit freundlichen Grüßen...
érdeklődés hogylét iránt és arra reagálás	Wie geht's dir? Danke, prima. Und dir? / Was fehlt dir? Ich habe Kopfschmerzen.
engedélykérés és arra reagálás	Kann ich das Fenster öffnen? Ja, bitte.
köszönet és arra reagálás	Danke! Bitte!
bocsánatkérés és arra reagálás	Entschuldigung! Kein Problem!
gratuláció, jókívánságok és arra reagálás	Herzlichen Glückwunsch zum...! Danke. Fröhliche Weihnachten./ Gute Besserung! / Ich gratuliere Ihnen zu Danke, sehr nett von Ihnen.
együttérzés és arra reagálás	Mein Beileid! Danke.

Érzelmek kifejezésére szolgáló kommunikációs szándékok

hála	Ich bin Ihnen dankbar dafür, dass...
sajnálkozás	Es tut mir Leid!
öröm	Ich freue mich, dass.../ Toll! / Es freut mich, dass...
elégedettség, elégedetlenség	Es ist prima, dass.. Schade, dass...
csodálkozás	Oh, das ist aber schön! / Das kann doch nicht wahr sein!
remény	Ich hoffe, du kannst kommen!
félelem	Ich habe Angst, dass...
bánat	Schade, dass...
bosszúság	Das ist aber schlimm!

Személyes beállítódás és vélemény kifejezésére szolgáló kommunikációs szándékok

véleménykérés és arra reagálás, véleménynyilvánítás	Magst du Mathe? Ja. / Was meinst du dazu? Meiner Meinung nach... / Was denkst du darüber? / Sind Sie damit einverstanden, dass...?
valaki igazának az elismerése és el nem ismerése	Da hast du (nicht) Recht!
egyetértés, egyet nem értés	Ja, das stimmt! Nein, du hast nicht Recht! / Da bin ich anderer Meinung.
érdeklődés, érdektelenség	Ich interessiere mich für ... (nicht).
tetszés, nem tetszés	Das finde ich gut / blöd! / Das gefällt mir (nicht)!
Ellenvetés	Das stimmt schon, aber... Sie haben Recht, aber...
ellenvetés visszautasítása	Da bin ich mit Ihnen gar nicht einverstanden. Sie können Recht haben, aber...
akarát, kívánság, képesség, szükségesség, lehetőség, bizonytalanság, kötelezettség	ich will, ich möchte, ich kann, ich muss, ich darf, das könnte vielleicht..., ich soll
ígéret, szándék, terv	Ich mache das schon! / Ich habe vor, ... zu ...
érdeklődés értékítélet, kívánság, preferencia, érdeklődési kör iránt	Und was wünschen Sie? Möchtest du einen Kaffee oder lieber Tee? Hast du Interesse für ...?
dicséret, kritika, szemrehányás	Klasse! Blödsinn! Ich halte ... für sehr gut. Das ist schon gut, aber... Warum bist du nicht früher gekommen?

Információcseréhez kapcsolódó kommunikációs szándékok

dolgok, személyek megnevezése, leírása	Das ist... Meine Mutter ist.../ Es geht um...
események leírása	Zuerst..., dann..., zum Schluss. / Es war einmal...
információkérés, információadás	Wie ist ...? Prima. / Wie alt bist du? 12. / Weißt du...? / Können Sie mir bitte sagen...?
igenlő vagy nemleges válasz	ja, nein, nicht, kein, doch, weder...noch
válaszadás elutasítása	Leider kann ich Ihre Frage nicht beantworten.
tudás, nem tudás	Ich weiß (nicht), dass / ob...
bizonyosság, bizonytalanság	Ich weiß es (nicht) genau. Ich bin mir (nicht) sicher, dass / ob ... / Ich nehme an, dass...
ismerés, nem ismerés	Ich kenne ... gut / nicht.
emlékezés, nem emlékezés	Ich erinnere mich (nicht) daran, dass, ...

A partner cselekvését befolyásoló kommunikációs szándékok

kérés	Kannst du bitte...? /Gib mir bitte ...! /Würden Sie bitte...?
tiltás, felszólítás	Schreib noch nicht. Öffne die Tür.
segítségkérés és arra reagálás	Können Sie mir bitte bei ... helfen? Ja, gerne. Ich kann Leider nicht!
javaslat és arra reagálás	Können wir gehen? / Möchtest du...? Ja, gerne! / Ich schlage vor, dass...
meghívás és arra reagálás	Kannst du kommen? Ja. Nein, es tut mir Leid.
kínálás és arra reagálás	Noch ein Stück Kuchen? Nein, danke. Ja, bitte.
reklamálás	Entschuldigung, ich habe ein Problem...
tanácskérés, tanácsadás	Was schlägst du vor? Ich rate,... / Ich schlage vor...
segítség felajánlása és arra reagálás	Kann ich Ihnen helfen? Ja, das wäre nett. Danke, das geht schon.
ajánlat és arra reagálás	Möchten Sie...?

Interakcióban jellemző kommunikációs szándékok

visszakérdezés, ismétléskérés	Wie bitte? Wiederholen Sie bitte. / Sag es noch einmal! / Wie meinst du das?
nem értés	Ich verstehe nicht. / Entschuldigung, ich habe es nicht verstanden.
betűzés kérése, betűzés	Buchstabiere bitte.
felkérés lassabb, hangosabb beszédre	Kannst du bitte langsamer /lauter sprechen?
beszélési szándék jelzése, téma bevezetése, félbeszakítás	Dabei fällt mir gerade ein,... Darf ich Sie kurz unterbrechen?
megerősítés	Ja, das stimmt.
körülírás	Das ist also ein..., wo...
példa megnevezése	Ein Beispiel dafür ist...
témaváltás, beszélgetés lezárása	Könnten wir jetzt noch darüber reden, ? Können wir ein anderes mal vielleicht hier fortsetzen?

Fogalomkörök

Fogalomkörök		Fogalomkörök nyelvi kifejezései	
Cselekvés, történés, létezés kifejezése		sein, es gibt	Ich bin heute zu Hause. Hier gibt es keinen Hamburger.
jelenidejűség	Präsens Vokalwechsel, trennbare Verben	Die Sonne scheint schön. Der Zug fährt gleich ab. Er liest das Buch vor.	
múltidejűség,	Präteritum, Perfekt Plusquamperfekt	Er kam zu Fuß. Sie haben schon alles getan. Damals hatten wir auf dem Dorf gewohnt.	
jövőidejűség	Futur (mit Präsens) Futur	Ich bleibe morgen zu Hause. Sie werden das heute noch machen.	
személytelenség	sich-Verben Es	Ich freue mich. Es ist kalt. Es regnet. Es ist das erste Mal, daß... Es geht um .../ Es dauert lange bis...	
műveltetés	lassen (Präsens, Präteritum) Passiv (Präsens) Passiv mit Modalverb (Präsens - Präteritum)	Wir lassen/ließen unser Auto reparieren. Sie werden am Flughafen abgeholt. Sie müssen abgeholt werden. Sie mußten abgeholt werden.	
Birtoklás kifejezése		haben, gehören Wessen? von, -s Nomen Genitiv Possessivpronomen	Ich habe einen Bruder. Die Tasche gehört mir. das Buch von Peter, Peters Geschichte die Tür des Hauses Das ist meine Familie.
Térbeli viszonyok		irányok, helymeghatározás	hier, dort, links, rechts oben, unten, hinten...

<p>Fogalomkörök</p>	<p>Fogalomkörök nyelvi kifejezései</p> <p>Präpositionen mit A/D an, auf, hinter, in, neben, über, unter, vor, zwischen</p> <p>Die Vase steht auf dem Tisch. Ich gehe ins Kino.</p> <p>Gehen Sie den Fluß entlang!</p> <p>Präpositionen mit dem Akkusativ durch, um, entlang</p> <p>Präpositionen mit dem Dativ von, zu, nach, gegenüber</p> <p>Die Bücher sind bei Karl. Die Post ist unserer Schule gegenüber.</p>	
<p>Időbeli viszonyok</p> <p>gyakoriság</p> <p>időtartam</p> <p>időpont</p>	<p>Wie oft? selten, manchmal, immer, nie wie lange?</p> <p>in, um, am, wann?</p>	<p>Ich gehe jeden Morgen in die Schule.</p> <p>eine Woche, von ... bis, den ganzen Tag im Winter, um 8 Uhr, am Freitag, diesen/letzten/vorigen/ nächsten Monat</p>
<p>előidejűség</p>	<p>Plusquamperfekt bevor, nachdem</p>	<p>Nachdem ich eingepackt hatte, rief ich ein Taxi. Bevor ich ein Taxi rief, ...</p>
<p>Mennyiségi viszonyok</p> <p>határozott mennyiség</p> <p>határozatlan mennyiség</p>	<p>alles, viel, wenig, nichts alle, einige, keine</p>	<p>eins, zwei erste, zweite eine Portion Pommes</p> <p>Ich habe viele Bücher, aber wenig Zeit zum Lesen.</p>
<p>Minőségi viszonyok</p>	<p>Wie?</p> <p>Was für ein? Welcher? (Adjektivdeklination) Vergleiche</p> <p>Wer?</p>	<p>Ich bin zufrieden. Das finde ich prima.</p> <p>Das ist eine leichte Aufgabe. Ich finde den roten Rock modisch. Dieses Buch ist besser, als... Er ist nicht so alt, wie... Das Bild ist am schönsten. Der Bekannte / mein Bekannter, der Arme, die Arme</p>

Fogalomkörök		Fogalomkörök nyelvi kifejezései	
Modalitás		mögen, können, wollen, müssen, sollen, dürfen (Präsens, Präteritum)	Er kann nicht schwimmen. Ich möchte ein Eis. Er wollte nach Hause.
		Perfekt	Ich habe das Fenster nicht schliessen wollen
		haben+zu+Infinitiv	Du hast dafür selber zu sorgen.
		sein+zu+Infinitiv	Die Aufgabe ist leicht zu lösen.
	felszólítás	brauchen+zu+Infinitiv	Jetzt brauchst du mir nicht zu helfen. Komm morgen wieder! Esst schnell! Nehmen Sie bitte Platz!
Esetviszonyok	névszók a mondatban	Nominativ, Akkusativ, Dativ, Genitiv	Ich zeige den Schülern Bilder. Das ist das Foto meiner Freundin.
Logikai viszonyok	alárendelések	Kausalsatz	denn, weil
		Subjektsatz	Es ist schön, hier zu sein.
		Objektsatz	Ich weiß (nicht), dass (ob)... Ich weiß, wo du wohnst. Ich habe keine Lust, dich zu besuchen.
		Temporalsatz	Als / Wenn ..., Bevor / Während/Solange...
		Finalsatz: um zu / damit	Ich bleibe hier, um diese Zeitung auszulesen / damit du nicht allein bist.
		Relativsatz	Die See, an der wir voriges Jahr ... Die Kinder, deren Eltern ...
	feltételeesség	Konditionalsatz: (Indikativ) Präsens Konjunktiv II.	Wenn ich Zeit habe,... Wenn ich Zeit hätte,... Sie würde kommen, wenn... Wenn ich Zeit gehabt hätte... Sie wären gekommen, wenn...

Fogalomkörök	Fogalomkörök nyelvi kifejezései	
Függő beszéd	mit dem Präsens	Sie sagte, dass sie heute in die Schule geht.
Szövegösszetartó kötésszók, eszközök		und/oder/aber/denn weil/dass/ob/ obwohl / als ob / als wenn=als
névmások		das, ich, mich, mir, mein, dieser, jener, man, jeder, keiner, einander, derselbe einer, welcher,

A továbbhaladás feltételei

Hallott szöveg értése

A tanuló legyen képes

- kb. 200 szavas köznyelvi szövegben a lényeges információt a lényegtelenről elkülöníteni;
- kb. 200 szavas köznyelvi szövegben ismeretlen nyelvi elem jelentését a szövegösszefüggésből kikövetkeztetni;
- kb. 200 szavas köznyelvi szövegben fontos információt megérteni;
- kb. 200 szavas köznyelvi szövegben specifikus információt azonosítani;
- köznyelvi beszélgetést vagy monologikus szöveget különösebb nehézség nélkül megérteni.

Beszédképesség

A tanuló legyen képes

- árnyaltabban megfogalmazott kérdésekre összetettebb struktúrákban rendezett válaszokat adni;
- választékos mondatokban közléseket megfogalmazni, kérdéseket feltenni, eseményeket elmesélni, érzelmeket kifejezni;
- megértési, illetve kifejezési problémák esetén segítséget kérni;
- beszélgetésben részt venni;
- társalgásban véleményt kikérni, álláspontot megvédeni.

Olvasott szöveg értése

A tanuló legyen képes

- kb. 250 szavas, köznyelven megírt szöveget elolvasni;
- kb. 250 szavas szövegben lényeges információt a lényegtől megkülönböztetni;
- ismert nyelvi elemek segítségével kb. 250 szavas köznyelvi szövegben ismeretlen nyelvi elemek jelentését kikövetkeztetni;
- kb. 250 szavas szövegben fontos információt megtalálni;
- kb. 250 szavas szövegben specifikus információt azonosítani;
- kb. 250 szavas köznyelven megírt szöveget anyanyelven és/vagy célnyelven összefoglalni;
- egyszerű vagy egyszerűsített publicisztikai vagy irodalmi szöveg különösebb nehézség nélkül megérteni.

Írásképesség

A tanuló legyen képes

- kb. 200 szavas, tényszerű információt közvetítő néhány bekezdésből álló, szöveget írni;
- gondolatait és érzelmeit változatos kifejezésekkel és mondat szerkezetekkel, a megfelelő nyelvi eszközök használatával, logikai összefüggések alapján bekezdésbe rendezett szövegben megfogalmazni;
- különböző szövegfajtákat létrehozni;
- változatos közlésformákat használni.

12. évfolyam (heti 5 óra, azaz évi 160 óra)

Tartalom

Kommunikációs szándékok

Társadalmi érintkezéshez szükséges kommunikációs szándékok

megszólítás	Entschuldigung, ...
Köszönés, elköszönés	Guten Morgen / Tag! Auf Wiedersehen! Tschüs!
bemutatás, bemutatkozás és bemutatkozás	Das ist Peter. Ich heiße ... / Ich möchte Ihnen ... vorstellen?
telefonálásnál bemutatkozás és elköszönés	Guten Tag, das ist ... Auf Wiederhören! Tschüs!
szóbeli üdvözlőküldés	Viele Grüße an Petra!
személyes és hivatalos levélben megszólítás	Liebe(r)..., Sehr geehrter Herr...
személyes és hivatalos levélben elbúcsúzás	Dein(e)..., Viele Grüße Mit freundlichen Grüßen...
érdeklődés hogylét iránt és arra reagálás	Wie geht's dir? Danke, prima. Und dir? / Was fehlt dir? Ich habe Kopfschmerzen.
engedélykérés és arra reagálás	Kann ich das Fenster öffnen? Ja, bitte.
köszönet és arra reagálás	Danke! Bitte!
bocsánatkérés és arra reagálás	Entschuldigung! Kein Problem!
Gratuláció, jókívánságok és arra reagálás	Herzlichen Glückwunsch zum...! Danke. Fröhliche Weihnachten./ Gute Besserung! / Ich gratuliere Ihnen zu Danke, sehr nett von Ihnen.
együttérzés és arra reagálás	Mein Beileid! Danke.

Érzelmek kifejezésére szolgáló kommunikációs szándékok

Hála	Ich bin Ihnen dankbar dafür, dass...
sajnálkozás	Es tut mir Leid!
Öröm	Ich freue mich, dass.../ Toll! / Es freut mich, dass...
elégedettség, elégedetlenség	Es ist prima, dass.. Schade, dass...
csodálkozás	Oh, das ist aber schön! / Das kann doch nicht wahr sein!
Remény	Ich hoffe, du kannst kommen!

Félelem	Ich habe Angst, dass...
Bánat	Schade, dass...
bosszúság	Das ist aber schlimm!

Személyes beállítódás és vélemény kifejezésére szolgáló kommunikációs szándékok

véleménykérés és arra reagálás, véleménynyilvánítás	Magst du Mathe? Ja. / Was meinst du dazu? Meiner Meinung nach... / Was denkst du darüber? / Sind Sie damit einverstanden, dass...?
valaki igazának az elismerése és el nem ismerése	Da hast du (nicht) Recht!
egyetértés, egyet nem értés	Ja, das stimmt! Nein, du hast nicht Recht! / Da bin ich anderer Meinung.
érdeklődés, érdektelenség	Ich interessiere mich für ... (nicht).
tetszés, nem tetszés	Das finde ich gut / blöd! / Das gefällt mir (nicht)!
ellenvetés	Das stimmt schon, aber... Sie haben Recht, aber...
ellenvetés visszautasítása	Da bin ich mit Ihnen gar nicht einverstanden. Sie können Recht haben, aber...
akarat, kívánság, képesség, szükségesség, lehetőség, bizonytalanság, kötelezettség	ich will, ich möchte, ich kann, ich muss, ich darf, das könnte vielleicht..., ich soll
ígéret, szándék, terv	Ich mache das schon! / Ich habe vor, ... zu ...
érdeklődés értékítélet, kívánság, preferencia, érdeklődési kör iránt	Und was wünschen Sie? Möchtest du einen Kaffee oder lieber Tee? Hast du Interesse für ...?
dicséret, kritika, szemrehányás	Klasse! Blödsinn! Ich halte ... für sehr gut. Das ist schon gut, aber... Warum bist du nicht früher gekommen

Információcseréhez kapcsolódó kommunikációs szándékok

dolgok, személyek megnevezése, leírása	Das ist... Meine Mutter ist.../ Es geht um...
események leírása	Zuerst..., dann..., zum Schluss. / Es war einmal...
információkérés, információadás	Wie ist ...? Prima. / Wie alt bist du? 12. / Weißt du...? / Können Sie mir bitte sagen...?
igenlő vagy nemleges válasz	ja, nein, nicht, kein, doch, weder...noch
válaszadás elutasítása	Leider kann ich Ihre Frage nicht beantworten.
tudás, nem tudás	Ich weiß (nicht), dass / ob...
bizonyosság, bizonytalanság	Ich weiß es (nicht) genau. Ich bin mir (nicht) sicher, dass / ob ... / Ich nehme an, dass...
ismerés, nem ismerés	Ich kenne ... gut / nicht.
emlékezés, nem emlékezés	Ich erinnere mich (nicht) daran, dass, ...

A partner cselekvését befolyásoló kommunikációs szándékok

Kérés	Kannst du bitte...? /Gib mir bitte ...! /Würden Sie bitte...?
tiltás, felszólítás	Schreib noch nicht. Öffne die Tür.
segítségkérés és arra reagálás	Können Sie mir bitte bei ... helfen? Ja, gerne. Ich kann Leider nicht!

javaslat és arra reagálás	Können wir gehen? / Möchtest du...? Ja, gerne! / Ich schlage vor, dass...
Meghívás és arra reagálás	Kannst du kommen? Ja. Nein, es tut mir Leid.
kínálás és arra reagálás	Noch ein Stück Kuchen? Nein, danke. Ja, bitte.
reklamálás	Entschuldigung, ich habe ein Problem...
tanácskérés, tanácsadás	Was schlägst du vor? Ich rate,... / Ich schlage vor...
segítség felajánlása és arra reagálás	Kann ich Ihnen helfen? Ja, das wäre nett. Danke, das geht schon.
ajánlat és arra reagálás	Möchten Sie...?

Interakcióban jellemző kommunikációs szándékok

viSSzakérdezés, ismétléskérés	Wie bitte? Wiederholen Sie bitte. / Sag es noch einmal! / Wie meinst du das?
nem értés	Ich verstehe nicht. / Entschuldigung, ich habe es nicht verstanden.
betűzés kérése, betűzés	Buchstabiere bitte.
felkérés lassabb, hangosabb beszédre	Kannst du bitte langsamer /lauter sprechen?
beszélési szándék jelzése, téma bevezetése, félbeszakítás	Dabei fällt mir gerade ein,... Darf ich Sie kurz unterbrechen?
megerősítés	Ja, das stimmt.
Körülírás	Das ist also ein..., wo...
példa megnevezése	Ein Beispiel dafür ist...
témaváltás, beszélgetés lezárása	Könnten wir jetzt noch darüber reden, ? Können wir ein anderes mal vielleicht hier fortsetzen?

Fogalomkörök

Fogalomkörök	Fogalomkörök nyelvi kifejezései	
Cselekvés, történes, létezés kifejezése	sein, es gibt	Ich bin heute zu Hause. Hier gibt es keinen Hamburger.
jelenidejűség	Präsens Vokalwechsel, trennbare Verben	Die Sonne scheint schön. Der Zug fährt gleich ab. Er liest das Buch vor.
múltidejűség,	Präteritum, Perfekt Plusquamperfekt	Er kam zu Fuß. Sie haben schon alles getan. Damals hatten wir auf dem Dorf gewohnt.
jövőidejűség	Futur (mit Präsens) Futur sich-Verben	Ich bleibe morgen zu Hause. Sie werden das heute noch machen. Ich freue mich.

<p>Fogalomkörök személytelenség</p> <p>műveltetés</p>	<p>Fogalomkörök nyelvi kifejezései</p> <p>Es Es ist kalt. Es regnet. Es ist das erste Mal, daß... Es geht um .../ Es dauert lange bis...</p> <p>lassen (Präsens, Präteritum) Wir lassen/ließen unser Auto reparieren.</p> <p>Passiv (Präsens) Sie werden am Flughafen abgeholt.</p> <p>Passiv mit Modalverb (Präsens - Präteritum) Sie müssen abgeholt werden. Sie mußten abgeholt werden.</p>
<p>Birtoklás kifejezése</p>	<p>haben, gehören Ich habe einen Bruder. Die Tasche gehört mir.</p> <p>Wessen? von, -s das Buch von Peter, Peters Geschichte</p> <p>Nomen Genitiv Possessivpronomen die Tür des Hauses Das ist meine Familie.</p>
<p>Térbeli viszonyok</p> <p>irányok, helymeghatározás</p>	<p>Präpositionen mit A/D an, auf, hinter, in, neben, über, unter, vor, zwischen hier, dort, links, Rechts oben, unten, hinten... Die Vase steht auf dem Tisch. Ich gehe ins Kino.</p> <p>Präpositionen mit dem Akkusativ durch, um, entlang Gehen Sie den Fluß entlang!</p> <p>Präpositionen mit dem Dativ von, zu, nach, gegenüber Die Bücher sind bei Karl. Die Post ist unserer Schule gegenüber.</p>
<p>Időbeli viszonyok</p> <p>gyakoriság</p>	<p>Wie oft? selten, manchmal, immer, nie Ich gehe jeden Morgen in die Schule.</p>

Fogalomkörök		Fogalomkörök nyelvi kifejezései	
	időtartam	wie lange?	eine Woche, von ... bis, den ganzen Tag
	időpont	in, um, am, wann?	im Winter, um 8 Uhr, am Freitag, diesen/letzten/vorigen/ nächsten Monat
	előidejűség	Plusquamperfekt bevor, nachdem	Nachdem ich eingepackt hatte, rief ich ein Taxi. Bevor ich ein Taxi rief, ...
Mennyiségi viszonyok			
	határozott mennyiség		eins, zwei erste, zweite eine Portion Pommes
	határozatlan mennyiség	alles, viel, wenig, nichts alle, einige, keine	Ich habe viele Bücher, aber wenig Zeit zum Lesen.
Minőségi viszonyok			
		Wie?	Ich bin zufrieden. Das finde ich prima.
		Was für ein? Welcher? (Adjektivdeklinatión)	Das ist eine leichte Aufgabe. Ich finde den roten Rock modisch.
		Vergleiche	Dieses Buch ist besser, als... Er ist nicht so alt, wie... Das Bild ist am schönsten.
		Wer?	Der Bekannte / mein Bekannter, der Arme, die Arme
Modalitás			
		mögen, können, wollen, müssen, sollen, dürfen (Präsens, Präteritum)	Er kann nicht schwimmen. Ich möchte ein Eis. Er wollte nach Hause.
		Perfekt	Ich habe das Fenster nicht schliessen wollen
		haben+zu+Infinitiv	Du hast dafür selber zu sorgen.
		sein+zu+Infinitiv	Die Aufgabe ist leicht zu lösen.
	felszólítás	brauchen+zu+Infinitiv	Jetzt brauchst du mir nicht zu helfen. Komm morgen wieder! Esst schnell! Nehmen Sie bitte Platz!
Esetviszonyok	névszók a mondatban	Nominativ, Akkusativ, Dativ, Genitiv	Ich zeige den Schülern Bilder. Das ist das Foto meiner Freundin.
Logikai viszonyok	alárendelések	Kausalsatz	denn, weil
		Subjektsatz	Es ist schön, hier zu sein.

Fogalomkörök	Fogalomkörök nyelvi kifejezései	
feltételeesség	<p>Objektsatz</p> <p>Temporalsatz</p> <p>Finalsatz: um zu / damit</p> <p>Relativsatz</p> <p>Konditionalsatz: (Indikativ) Präsens Konjunktiv II.</p>	<p>Ich weiß (nicht), dass (ob)... Ich weiß, wo du wohnst. Ich habe keine Lust, dich zu besuchen.</p> <p>Als / Wenn ..., Bevor / Während/Solange...</p> <p>Ich bleibe hier, um diese Zeitung auszulesen / damit du nicht allein bist.</p> <p>Die See, an der wir voriges Jahr ... Die Kinder, deren Eltern ...</p> <p>Wenn ich Zeit habe,... Wenn ich Zeit hätte,... Sie würde kommen, wenn... Wenn ich Zeit gehabt hätte... Sie wären gekommen, wenn...</p>
Függő beszéd	mit dem Präsens	Sie sagte, dass sie heute in die Schule geht.
Szövegösszetartó kötőszók, eszközök névmások		<p>und/oder/aber/denn weil/dass/ob/ obwohl / als ob / als wenn=als</p> <p>das, ich, mich, mir, mein, dieser, jener, man, jeder, keiner, einander, derselbe einer, welcher,</p>

Cél, hogy a tanulóink a 13. év végére felkészültek legyenek a középszintű érettségire, legyenek képesek az emelt szintű érettségire és már rendelkezzenek B2 szintű nyelvtudással. Tanulóink tanulmányaik végzetével a következőkre képesek ideális esetben:

Hallott szöveg értése

A tanuló képes

- kb. 200 szavas köznyelvi szövegben a lényeges információt a lényegtelenről elkülöníteni;
- kb. 200 szavas szövegben ismeretlen nyelvi elem jelentését a szövegösszefüggésből kikövetkeztetni;
- kb. 200 szavas szövegben fontos információt megérteni;
- kb. 200 szavas szövegben specifikus információt azonosítani;
- köznyelvi beszélgetést vagy monologikus szöveget anyanyelvén és/vagy célnyelven összefoglalni.

Beszédképesség

A tanuló képes

- árnyaltabban megfogalmazott kérdésekre összetettebb struktúrákban rendezett válaszokat adni;
- választékos mondatokban közléseket megfogalmazni, kérdéseket feltenni, eseményeket elmesélni, érzelmeket kifejezni;
- gondolatait megfelelő logikai sorrendben, választékos mondatokban előadni;
- megértési, illetve kifejezési problémák esetén segítséget kérni;
- beszélgetésben részt venni;
- társalgásban részt venni.

Olvasott szöveg értése

A tanuló képes

- kb. 250 szavas szöveget elolvasni;
- kb. 250 szavas szövegben lényeges információt a lényegtelenről megkülönböztetni;
- ismert nyelvi elemek segítségével kb. 250 szavas szövegben ismeretlen nyelvi elemek jelentését kikövetkeztetni;
- kb. 250 szavas szövegben fontos információt megtalálni;
- kb. 250 szavas szövegben specifikus információt azonosítani;
- kb. 250 szavas köznyelven megírt szöveget anyanyelvén összefoglalni;
- egyszerű vagy egyszerűsített publicisztikai vagy irodalmi szöveget anyanyelvén és/vagy célnyelven összefoglalni.

Írásképesség

A tanuló képes

- kb. 200 szavas, tényszerű információt közvetítő néhány bekezdésből álló, szöveget írni;
- gondolatait, érzelmeit, érvekkel alátámasztott véleményét változatos kifejezésekkel és mondat szerkezetekkel, a megfelelő nyelvi eszközök használatával logikai összefüggések alapján, bekezdésbe rendezett szövegben megfogalmazni;
- különböző szövegtípusokat létrehozni;
- változatos közlésformákat használni.

Célunk, hogy diákjaink eljussanak a B2+ szintre, de sajnos ezt a szintet a magas óraszám és a nyelvi előkészítő és szintre hozó év ellenére sem képesek mindannyian teljesíteni.

Ők általában az érettségi után néhány évvel kitartó tanulásuk eredményeképpen meg tudják szerezni a B2 szintű nyelvtudást igazoló bizonyítványt.

Szemponatok a tanulók teljesítményének értékeléséhez

A tanulói teljesítmények értékelésének a középiskolai szakaszban továbbra is három fő célja van: visszajelzést nyújtani az előírt tananyagban elért előrehaladásról és a diákok erős és gyenge pontjairól, hozzájárulni a nyelvtanulási motiváció fenntartásához és további erősítéséhez; valamint

erősíteni a tanulók reális önértékelését. Negyedik értékelési szempontként ebben az oktatási szakaszban belép az egyre önállóbb, öntevékenyebb nyelvtanulás és nyelvhasználat, amelyet a teljesítmény értékelésével bátorítani kell.

A kerettantervi célok között a korábban elsőbbséget élvező beszédértés- és beszédképesség-fejlesztés helyett a 9–12. évfolyamokon a nyelvtudás fejlesztése mind a négy készségterületen komplexen történik. Az értékelés ebben a szakaszban mind a négy alapkészségre egységesen kitér. Alapelv, hogy értékeléskor a tanár mind a tanórai, mind a tanórán kívüli tanulói teljesítményeket értékelje. Az értékelés elsődleges célja ne a negatívumok kiemelésére, hanem a teljesítmény, hozzáállás, motiváltság, öntevékenység javulására koncentráljon.

A tanulói teljesítmény értékelésének nem elsődleges formája a célirányos számonkérés, sokkal inkább az idegen nyelven végzett egyéni, páros vagy csoportos tevékenységek minősítése. A gyengébben teljesítő diákoknak több alkalmat kell biztosítani arra, hogy fejlődésükről számot adjanak.

Feltétlenül kerülni kell a hagyományos „felelés” jellegű számonkérést, mivel ez egyértelműen hozzájárul a gátlások erősödéséhez.

Ebben a korban a tanulók önértékelése már igen fejlett, tisztában vannak saját erős és gyenge pontjaikkal, így egyre inkább felelőssé válnak saját nyelvtudásuk fejlesztéséért.

A teljesítmények értékelésekor továbbra is fontos alapelv: a nyelvi készségeket, a használható nyelvtudást fejlesszük és értékeljük, szemben a nyelvről való ismeretekkel.

A teljesítmények értékelésének és a folyamatos önfejlesztésnek elengedhetetlen feltétele, hogy a diákokat ne csak megtanítsuk nyelvet tanulni, hanem fokozatosan kialakítsuk bennük az igényt arra, hogy az idegen nyelvet önállóan és természetesen használják. Váljon az idegen nyelvi kommunikáció életük részévé a nyelvhasználat minden területén. Alakuljon ki bennük az az igény, hogy egyes idegen nyelvi kudarcaikat ki tudják elemezni, és a tanár segítségével kezelni tudják. Tudjanak önállóan fejlődni. Egyértelműen tudatosuljon bennük, melyik nyelvtanulási stratégiának, tevékenységnek mi a célja, mi a várható kimenete, és ők maguk mit tehetnek esetleges problémáik megoldásáért. Mivel a nyelvtanulás során gyakori az egyéni különbségekből fakadó változatos teljesítmény, a diákoknak egyénre szabott stratégiákat kell alkalmazniuk, és ez külön törődést kíván a nyelvtanár részéről. Idegen nyelven kommunikálni öröm, ezt kell erősítenie a tanulói értékelésnek.

Tájékoztatásul megadjuk az Európa Tanács nyelvi képzésünkre vonatkozó nyelvi szintleírásait:

Nyelvi szintleírások magyarázata az Európa Tanács idegen nyelv oktatásra vonatkozó ajánlásai alapján*	
B2	Meg tudja érteni az összetettebb konkrét vagy elvont témájú szövegek fő gondolatmenetét, beleértve ebbe a szakterületének megfelelő szakmai beszélgetéseket is. Olyan szintű normális interakcióra képes anyanyelvű beszélővel, folyamatosan és spontán módon, hogy az egyik félnek sem megterhelő. Világos, részletes szöveget tud alkotni különböző témákról, és képes kifejtetni a véleményét valamilyen témáról úgy, hogy részletezni tudja a különböző lehetőségekből adódó előnyöket és hátrányokat.
B1	Megérti a fontosabb információkat a világos, standard szövegekben, amelyek ismert témáról szólnak, és gyakori helyzetekhez kapcsolódnak a munka, az iskola és a szabadidő stb. terén. Elboldogul a legtöbb olyan helyzetben, amely a nyelvterületre történő utazás során adódik. Egyszerű, folyamatos szöveget tud alkotni olyan témában, amelyeket ismer, vagy amelyek az érdeklődési körébe tartoznak. Le tudja írni a tapasztalatait és különböző eseményeket, álmokat, reményeket és ambíciókat, továbbá vázlatosan meg tudja indokolni a különböző álláspontokat és terveket.
A2	Megért olyan mondatokat és gyakrabban használt kifejezéseket, amelyek az őt közvetlenül érintő területekhez kapcsolódnak (pl. nagyon alapvető személyes és családdal kapcsolatos információk, vásárlás, helyismeret, állás). Az egyszerű és rutinszerű nyelvi helyzetekben tud kommunikálni úgy, hogy egyszerű és direkt módon információkat cserél családi vagy mindennapi dolgokról. Le tudja írni nagyon egyszerű formában a viszonyulását valamihez, a közvetlen környezetében és olyan területeken, amelyek a legalapvetőbb szükségleteket érintik.
A1	Megérti és használja a gyakoribb mindennapi kifejezéseket és a nagyon alapvető fordulatokat, amelyeknek célja a mindennapi szükségletek konkrét kielégítése. Be tud mutatkozni és be tud mutatni másokat, meg tud válaszolni és fel tud tenni olyan kérdéseket, amelyek személyes jellegűek (pl. hogy hol lakik), amelyek olyan emberekre vonatkoznak, akiket ismer, vagy olyan dolgokra, amelyekkel rendelkezik. Képes nagyon egyszerű interakcióra, amennyiben a másik személy lassan és világosan beszél és segítőkész.
*	Modern Languages: Learning, Teaching, Assessment. A Common European Framework of Reference (1996). Strasbourg, Council of Europe, 131. p.